

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir,

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei de pușcași nr.402 din 06 noiembrie 1943, în cauza penală privindu-l pe

Harast David ***, a.n. *****, originar**
din s.Mărculești, r-nul Florești

Termenul de examinare a cauzei:

08 august 2018 – 02 octombrie 2018

în baza actelor din dosar,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei de pușcași nr.402 din 06 noiembrie 1943, Harast David a fost condamnat în baza art.58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani.

1.1. Potrivit hotărârii judecătorești menționate, s-a stabilit că Harast David a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind ostaș al Armatei Roșii, a desfășurat agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militarii unității, orientată spre discreditarea puterii sovietice. A criticat condițiile de trai ale popoarelor de pe teritoriul URSS, în același timp, laudând viața din statele fasciste. A calomniat presa sovietică și comunicatele biroului de informare despre atitudinea germanilor față de populația care locuia pe teritoriile temporar ocupate de trupele germane. A defăimat capacitatea de luptă a forțelor militare ale Armatei Roșii, exprimându-și neîncrederea în victoria acesteia.

Acțiunile lui Harast David au fost încadrate potrivit art.58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR – *desfășurarea activității orientată spre lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare.*

2. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare invocând prevederile art.453 alin.(1) Cod procedură penală al RM, în care solicită casarea sentinței nominalizate mai sus, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Harast David, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală. Instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a căruia participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, sentința de condamnare în privința inculpatului Harast David, pentru agitație antisovietică constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. În consecință, hotărârea judecătorească urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Harast David în temeiul art.391 alin.1 pct.(6) Cod procedură penală al RM, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Prin urmare, inculpatul Harast David în conformitate cu art.3 al Legii RM nr.1225 – XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

3. Judecând argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează, că acesta urmează a fi admis cu casarea hotărârii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, din următoarele considerente:

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală al RM, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Conform art. 5³ alin. (2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr.1225- XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Conform art.3 lit.a) din Legea Republicii Moldova nr.1225- XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru „alte crime de stat”.

În temeiul celor constatate și prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală al RM, Colegiul lărgit constată prezența în speță a motivelor întemeiate pentru a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă privind condamnarea lui Harast David în baza art.58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR și a o casa în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod procedură penală al RM, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și cu dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

4. În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit.b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală al RM, Colegiul lărgit

D E C I D E:

Admite recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al diviziei de pușcași nr.402 din 06 noiembrie 1943, în cauza penală privindu-l pe **Harast David**, în baza art.58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia în fața societății, și reintegrarea în drepturi, în conformitate cu *Legea Republicii Moldova nr.1225- XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **02 octombrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor